

SZÁM.

Vilmos,
Margit
Matild,
János,
Polgár
Graner
Glück
muska,
Ervin,

történ-
censén-
Tanul-
ezimü
hivatal

közölt
iszonyi
y Ma-

kese-
nyitod,
andel
andos
önyv-
ed. —
Laps,
ár és
E két
lések
törté-
bevált
k. —
llása ?
agyar
vala-
zódik
n. —
ztam.
y ezt
Perl
ábra
d. —
nyit
lékul,
váltál
med a
vés a
zaba-
ban.

philla

n-épület.

... MELLÉJE ÜLT, MEGÖLELTE. (Lásd a 324. lapon.)

LI. köt. 21. szám. Ára negyed évre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr. 1896. november 22-én.
Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

A TITKOS PAJTÁSOK.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Folytatás.)

EGY napon az orvos még egy másik idegen orvossal jött és ketten vizsgálták meg a beteget, aztán sokáig tanácskoztak. Lenke látta ezt, gyanította is, hogy ez rossz jel, de már nem kérdezősködött. Neki ugyanis mindig csak azt felelték: »Nincs változás!« Vagy: »Nem tudhatni, mi lesz!« És effélet.

Az idegen orvos távozás-közben az udvaron megpillantotta Lenkét s így szólt:

— Ennek a leánykának is jobb volna, ha elküldenék a háztól.

— Magam is ajánlottam, felelé a házi orvos. De a szülék kérelmére belé egyeztem, hogy itt maradjon, csak jól különítsék el a betegtől.

Lenke ijedten kiáltott fel:

— Ó, kérem, ne küldjenek el! Nem bírnám elviselni!

— No, no, kicsikém! Csak ne oly kétségbe-esetten! biztatá a házi orvos. Még él a testvéred, még nincs okod olyan nagy bánkódásra.

Nincs oka! Persze, ha tudnák! Ó, ha tudnák, hogy kétszeres oka is van! Egyik perczben testvéreért aggódik, a másik perczben arra gondol, hogy mikor olyan nagy baj van a házban, ő mint valami titkos bűnös jár-kei itt, mert csak ő tudja a nagy baj eredetét. Ó, meg a titkos jó pajtások, akik bizonyosan hallották már hírét az Ákos nagy betegségének.

— És ha Ákos meghal?

Szobájában meghuzódva, borzadva gon-

dolt Lenke arra, hogy az alattomos utak talán még a temetőbe is vezethetnek!

Nem ért rá senki, hogy a leányka busongására ügyeljen, mert az egész házi nép a beteggel foglalatoskodott. Lenkének tettségére volt bizva, hogy a szobában vagy a kertben őgyelegjen, vagy töltsse az idejét, ahogy tudja.

Hol jobb? — maga sem tudta. Mikor a szobában ült, kikivánczozott a szabadba; s egy délután megpróbálta, hogy a Viczáját a régi módon megkocsikáztassa a kertben. De hát sehogy sem birta mulatságosnak találni: mindig arra gondolt, memyivel vigabban voltak akkor, mikor még Ákos tréfálkozott vele és a bábuval.

Abba is hagyta mihamar és nyitva látván a kerti meleg-ház pitvarát, oda huzódott be, hogy megint csak elbusulgasson a szomorú állapotban, amelybe a maguk és titkos jó pajtásaik hibája döntötte őket. A folytonos egyedül-lét és a sok csöndes gondolkodás nagyon megváltoztatta Lenkének egész fölfogását arról, mit tartson jónak és helyesnek.

Amint az ablakon kitekintett, szinte meghökkent. A mamát pillantotta meg, aki egy kis időre minden nap kísétált a kertbe. Rendkívül sápadt, kimerült volt; szinte megfogyott és Lenke már eléggé nagy és értelmes volt, hogy kitalálja ennek az okát. Majd két hete, hogy éjjel nappal ott van Ákos mellett . . . az ápolónő azt mondta, hogy édes-anya sem lehetne gondosabb . . . hát ez mégsem úgy van, ahogy Vadászék beszélték a mostoháról . . . Ákos talán nem is tudja, mert mindig eszméletlenül fekszik . . . talán jobb is, mert nagyon röstelné. Ők soha sem mutattak szeretetet az új mama iránt.

Valami égető titkos szegényt érzett és gyorsan elfordult, mikor a mama közelebb jött. De a mama megpillantotta és belépett.

— Ide húzódtál, szegény kicsikém? mondá nyájas gyöngédséggel. Unatkozol, szomoru az életed, ugy-e? Igazán szinte bánt, hogy nem foglalozhatom veled többet; de hát most még a beteg az első. Neked is megköll szenvedned miatta, szegény lánykám!

Szeretettel simogatta meg Lenkének a fejét, de a leányka majdnem ijedten húzódozott. Érdemetlennek érezte magát a szeretetre és sohajtva mondá:

— Ó, az teljesen mindegy, hogy én miként töltöm az időt! Csak Ákos . . .

— Nem mindegy, kedvesem. De hát egyelőre nem segíthetünk. Reméljük azonban, hogy nem sokára elmúlnak a gonosz napok, aztán ismét vigabban leszünk. Az orvosok most már biztatnak egy kicsit, hogy Ákos meggyógyulhat.

— Igazán? Igazán meggyógyul? kérdé a jó testvér, egészen fölélénkülve.

— Teljesen bizonyosnak még nem mondhatjuk, de megteszünk mindent, hogy megmentsük. A többi Isten kezében van, aki talán nem fogja sujtani azokat, akik nem hibáztak.

— De mi hibáztunk! felelé Lenke elhalványodva. És ha Ákos . . . nem gyógyul meg, csak magunkat okolhatjuk.

— Mit beszélsz, kedvesem? Nem értelek. Már miért okolhatnátok magatokat?

— Mert Ákos bizonyosan akkor szerezte a baját, mikor ott jártunk a szomszéd városban az országos vásáron . . .

No, Ákos soha sem tartotta valami nagyra a hugocskája titok-tartó képességét; de ha most nem ott vergődik szegény a kór-ágyon, hanem hallja, hogy Lenke miként szalajtá ki

a nagy titkot, talán menten a rémület öli meg. Lenke azonban nem is gondolt többé arra, hogy titkot árul el; egészen meg volt törve, inkább kész volt akár milyen büntetés elviselésére, hogysem tovább folytassa ezt az allatomos hallgatást.

A mama hűledezve, álmélkodva nézett Lenkére. Mint ha meg sem tudta volna érteni, el sem tudta volna hinni, amit hallott.

— Mit beszélsz, Lenke? Hogy az országos vásáron jártatok? Hiszen ez, ha jól emlékszem, akkor volt, mikor mi apával oda jártunk a névnapi mulatságon.

— Igen, éppen azon a napon.

— És egészen mostanig egy szót sem szóltál róla!

— Nem, mert Ákos megtiltotta. Azután beteg lett, nem beszélhettem vele, hogy mit enged megmondanom.

— Szinte hihetetlen! Hogy juthatott ilyesmi az eszetekbe?

Hát . . . hát a Vadász gyerekek hívtak, hogy tartsunk velök.

— Hogyan? A Vadász gyerekek? Hiszen meg volt tiltva, hogy velök érintkezzetek!

— Meg, de azért majd minden nap találkoztunk.

— Apa világos tilalma ellenére!

— Igen, mert a mama kívánta először, hogy szakítsuk meg velök a barátságot. És Vadászék már előre ijesztgettek, hogy az új mama üldözni fog, mindent ellenünkre fog tenni, apácskát is rábírná . . . és mikor láttuk, hogy eltiltanak régi jó barátainktól, hát elhatároztuk, hogy nem fogjuk megtenni, amit az új mama kíván . . . Aztán úgy cselekedtünk is . . . és azóta minden, minden olyan rosszul folyt!

Lenke, az alacsony ablakban ülve, halkán, szomorúan mondta ezt. Nem sirt, de

oly végtelen bánatosan, csüggedten bámult maga elé, hogy akár ki is megszánta volna. Annál inkább megszánta a nemes, jó szívű új mama, aki csak most értett meg sok olyan dolgot, melyet eddig sehogysen tudott megfejtetni: a gyermekek hideg, vissza taszító viselkedését, bizalmatlanságát, titkos sugdosását. A titkos pajtások fölbujtották, valóságos össze-esküvésre biztatták fel!

A mama egy-két pillanatig fájdalmasan nézett Lenkére. Aztán melléje ült, meg-

— KÖSZÖNÖM, KEDVES DOKTOR UR . . . (Lásd a 327. lapon.)

ölelte (Lásd a képet a czimlapon.) és gyöngéden szólt:

— Kedves lányom, mondjad csak: mióta

mint új mamád itt vagyok, tapasztaltál tőlem valami rosszat? Szeretetlen, kemény, haragos voltam-e hozzátok?

— Nem, nem, soha! felelé Lenke élénken. A mama mindig nagyon jó volt, én pedig nem érdemeltem . . . tudom jól . . . most már tudom . . . nem vagyok rá érdemes, hogy szeress!

— Valóban, rosszul viszonzotad az én őszinte szeretetemet. De ha belátod, még talán másképp is lehet. Hanem ezt most

hagyjuk el. Fontosabb az Ákos dolga. Nem igen értem, hogyan függ össze az a vásár Ákosnak a betegségével? Te is ott voltál s mégsem betegedtél bele. Már pedig Ákos mégis csak sokkal erősebb náladnál.

— Igen, de történt ott vele valami . . . magam sem tudom bizonyosan, hogy mi,

mert nem láttam . . . de az bizonyos, hogy már ott nagyon rosszul volt. Egy izben sokáig oda maradtak valahol Bertivel és Gázsival; és mikor vissza tért, szinte tántorgott.

— Ó! Csak nem volt ittas?

— Nem tudom . . . de . . . de néha magam is olyas-mit gondoltam. És talán

azért nem tudta azt sem, hogy óráját hol és mikor veszítette el . . .

— Elveszett az órája?

— El. Meg a könyvünk is mind. Ó! Borzasztó volt az! És aztán este abban a szörnyű zivatarban gyalog jöttünk haza. Bőrig áztunk és magam is csodálom, hogy nekem meg nem ártott. De Ákos már

rosszul volt és csak nagy erő-feszítéssel vánszorgott. Én azt hiszem, onnan hozta a betegségét.

— Szerencsétlen gyermekek! És ezt mind eltitkoltátok! Ha idején tudjuk, talán elháríthattuk volna a baj egy részét. És az Ákos szép óráját is kerestetni lehetett volna. De az óra még hagyján! Hanem szegény Ákos talán nem lebegne élet-halál között!

— Ó! Ha tudtuk volna, mi lesz belőle! És ha apa megtudja, soha sem fog többé szeretni.

— Nagy fájdalmat fog neki okozni, hogy annyira csalódott bennetek. De majd csak bízd reám. Majd én mondom el neki és talán meg fogom engesztelhetni.

Lenke szinte álmélkodva nézett rá. Hát ez az a gonosz új mama, akivel ijesztgették, aki ellen össze esküdtek, akit a háta mögött annyiszor megbántottak, s aki most, mikor a nagy hibát már tudja, még dorgáló szót sem mond, hanem inkább arra készül, hogy a szigorú apát megkérleli.

Hálás jó szive volt Lenkének. Könyezve borult a mama nyakába és őszintén szólt:

— Mama, kedves jó mama, bocsáss meg! Nem tudtam, mit teszek . . . és Ákos is, ha meggyógyul . . . bizonyosan ő is bántani fogja, hogy inkább hallgatott a titkos jó pajtásokra. Ó, csak apácska is meg tudna bocsátani!

— Majd megpróbáljuk a szegény beteg nevében is, felelt a mama komolyan. Most mindjárt beszélek vele.

Nem volt könnyű a feladat, melyre a mama vállalkozott. Mikor apa megtudta a történeteket, annyira elfogta a harag, hogy szinte megfélemedezett arról, mily

betegesen fekszik Ákos, mennyire kétséges még most is a fölgyógyulása.

— Ilyen alattomoság! kiáltá ingerülten, Valóságos össze-esküvés a szülei ellen, azokkal a rovott életű emberekkel! Daczoltak világos és határozott tilalmammal.

— Hibáztak, kétség kívül. De mi sem voltunk eléggé gondosak, szólt a mama szeliden és csitítólag. Nem magyaráztuk meg nekik a tilalom okát. Szeszélynek tarthatták s nem ügyeltünk rá, pontosan engedelmességek-e?

— Még védelmezted őket? Hiszen tulajdonképen ellened vétettek, a te szerető jószágodra feleltek daczos össze-esküvéssel. Hálátlanok voltak hozzád . . .

— Megtévedtek kedvesem. De másképp lesz . . .

— Igen, másképp! Azt a garázda fiút bedugom büntetésül valami szigorú nevelőintézetbe . . .

— Ne beszéljünk büntetésről, kedves férjem, mikor ez a szegény fiú ott vergődik a kórágyon. Eléggé meglakolt!

Nagyot lohadt az apa haragja, mikor eszébe jutott, hogy hiszen még meg is halhat egyetlen fia! De boszúságát még nem győzte le egészen.

— No, igaz . . . Ákossal most semmit sem tehetünk. De az az inczinfinczi kis leány . . . hogy az is daczolni és alattomoskodni mert, azt nem viheti el szárazon!

— Dehogy, dehogy, kedvesem. Lenke mindent csak a testvéréhez való nagy szeretetből tett. Akkor alig ha tudta mit cselekszik, de most már jól tudja és a mély megbánás, a testvére miatti aggodás úgy megtörte, olyan boldogtalan szegényke, hogy a kő is megszánná. No, győzd le a haragos apát, légy szerető apa. Az a sze-

gény gyermek még bele betegszik bánatába, hogy elvesztette apai szereteted. Hívd magadhoz, vigasztald, bocsáss meg néki és öleld a szivedre. Jó leányka ő.

Az apa szívében hamar győzött a szeretet. Meghatottan nézett nejeére és hálásan szólt:

— Te valóban igazi anyjok vagy a kis hálátlanoknak. Jól van, legyen úgy, amint mondtad. Hol az a kis buksi?

A következő perczben ott kapaszkodott Lenke az apja nyakában, egy kicsit sírva is, de mégis boldogan. Azután, mialatt a mama vissza tért a beteghez, Lenke őszintén és részletesen, most már minden félelem és minden titkolózás nélkül beszélt el apának mindent. Az apa figyelemmel hallgatta s csak egyszer szólt közbe, össze ránczolva a homlokát:

— Tehát Ákos tántorogva tért vissza. Leitatták. És akkor veszett el a drága szép órája is. Hm!

Midőn később az orvos ott járt a betegnél, az apa és Lenke együtt kísérték ki távozásakor. Az orvos így szólt:

— Most már biztosan merem mondani, hogy ne aggódjanak tovább. Betegünk túl van a veszélyen. Még sokáig fog ugyan sínylődni, de meggyógyul.

— Köszönöm, kedves Doktor, hogy megmentette, felelt az apa hálásan. (Lásd a képet a 324. lapon.)

— Engemet kevés illet az érdemből. A köszönet azt a jóságos anygalt, a mamát illeti, akinek ön-feláldozó ápolása nélkül alig ha sikerült volna Ákost megmenteni.

Az orvos távozott, az apa pedig Lenkéhez, ki a jó hírek örvendezve, állt ott, így szólt:

— Hallottad? Ákosnak az életét mentette meg az új mama; s a te fejedről elhárította méltó haragomat. Mit gondolsz, érdemesek voltatok ennyi szeretetre és jóságra? Különbek azok a ti titkos pajtásaitok, mint az új mamátok?

— Ó, apácska! Igen nagy a mi hibánk, de hálás szeretettel fogjuk jóvá tenni. Ákos is bizonyosan be fogja látni, ha majd meggyógyul . . . lehetetlen, hogy be ne lássa . . .

— Majd megvállik. Vele később számolunk. Egyelőre még tisztába kell hoznom, hogy is volt a dolog a titkos pajtásaitokkal és Ákossal ott a vásáron, hogyan tünt el az óra? Még talán kideríthetem.

(Vége következik.)

KÉP-REJTVÉNY.

— Földrajzi. —

A megfejtők névsorából elsőnek kihuzott kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„A természet három országa.”

Irtta *Martin*. A magyar ifjúság számára, különös tekintettel Magyarországra, átdolgozta *dr. Dulácska Géza*; 32 táblán 262 színes ábrával s fametszettel; színes kemény táblába kötve.

A TIZENHÁROM FEKETE MALACZ.

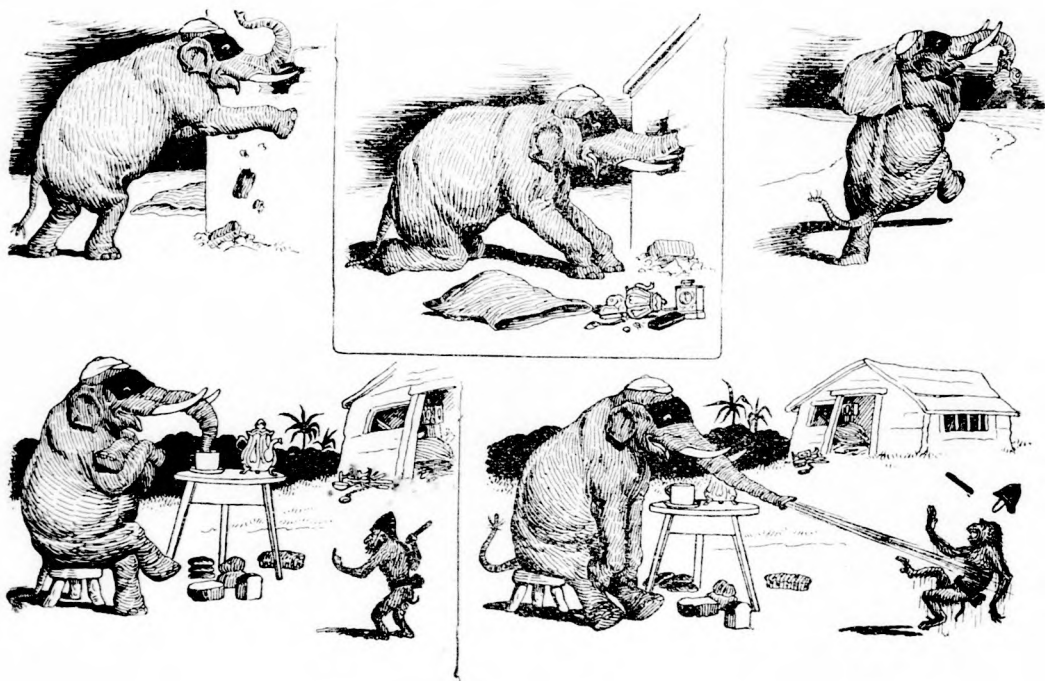
I.

HÁZ egy kis magaslaton állt, s a gyermek-szoba annak legfelső emeletén volt. Ennél fogva szép kilátás nyílt a két nagy ablakból.

Ez a gyermekek nagy örömeire szolgált azokban a hetekben, melyeket a szobában kellett tölteniök egy hosszú betegség, vagy

is inkább hosszú betegségek után. Mert oly szeleburdiak voltak, hogy egyszerre lepte meg őket a kanyaró, vörheny s még valami nem is tudom biztosan: szamar-hurut-e vagy bárány-himlő? Nem gondoljátok, hogy beérhették volna eggyel is? Mamájuk legalább így gondolkozott, az orvos is így gondolkozott, de főképen a dada gondolkozott így.

ORRMÁNYOS GARÁZDASÁGAI. I. (Lásd a 333. lapon.)

Hogy lábadozni kezdtek, maguk sem voltak oly biztosak benne. Niki azt mondta, hogy mind a hány betegséggel egyszerre végeztek. Dora is így okoskodott. De a dada azt mondta, hogy közel jártak ahhoz, hogy a betegség legyűrje őket, nem pedig — mint Niki urfi mondá — ők a betegséget. Ennek igaz voltát belátták, kü-

lönösen az idősebb Niki egész elkomorlyodott.

És az a gyógyulás oly végtelen hosszú ideig tartott! Mert kora tavasz lévén, sűrűn jártak még esős és hideg napok s így nem csak nem beszéltek a kimenésről, de még csak nem is gondolkoztak felőle. Így aztán persze nehéz volt bele nem unni a játé-

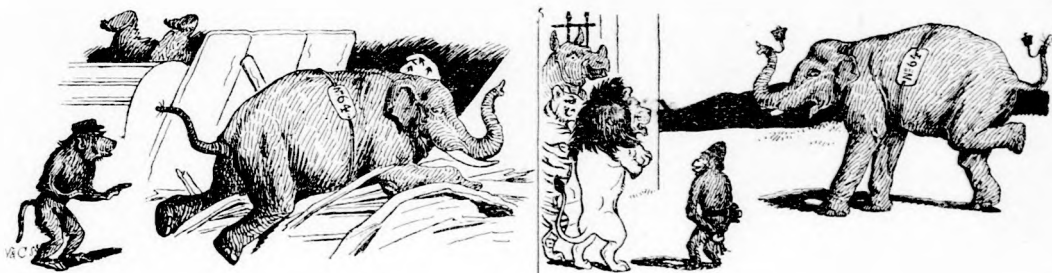
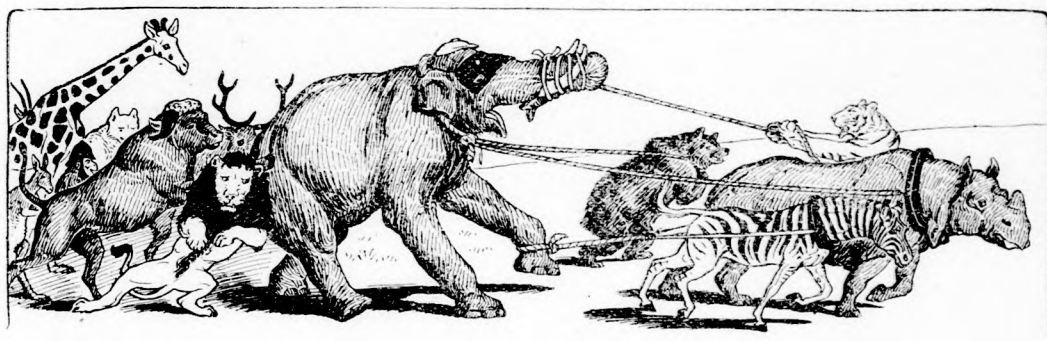
Mert oly
e lepte
valami
hurut-e
k, hogy
amájuk
s is így
gondol-

szerekbe, sőt még édes mamának a leg-
szébb meséibe is. Különbö a mama sem
mesélhet egész nap, akár hogy sajnálja is
az ő kis betegeit, s akár hogy méltányolja
is, hogy betegség után mindenkinek —
ha nagy, ha kicsi — nehezére esik elé-
gedettnék lenni. Ha tehát nem lettek

volna azok az ablakok, biz' én nem tudom
mit csináltak volna a gyerekek.

Mind a két ablak egyfelé nyílt, a mi jó is
volt, nem is. Dora egyszer így szólt Nikihez:

— Ha a te ablakod hátul volna, elmond-
hatnád mit láttál; én meg elmondanám,
hogy én mit láttam.

ORRMÁNYOS GARÁZDASÁGAL II. (Lásd a 333. lapon.)

lkomo-

hosszu
sűrűn
gy nem
le még
asztán
játék-

— Nem nyílhatott volna hátul ablak,
mondá Niki, aki jobban értett az építé-
szethez a nálánál két évvel ifjabb hugánál;
mert — így folytató — ott ez a szoba a
házhoz van építve. Csak oldalt lehetne, ott
meg nagyon unalmas; nem látni egyebet
mint bokrot, virág-ágyat s nagy-néha a

kertészt. Ha lett is volna oldalt ablak,
nem fogadtam volna el az enyémmek.

— Kénytelen volnál, szólt Dora, mert
én leány vagyok s remélem, te gavallér vagy.

— Én idősebb vagyok és az mindig
számít. Bolondság gavallérságról beszélni.
A trón-örökös nem mond le jogáról, hogy

a huga királynő lehessen. Vagy igen? Majd egész más hangon folytatta: Nézd csak Niki, mi az ott a Wilder gazda földjén? Nem pulyka, mint a multkor. Ugyan micsodák?

Mind a ketten az ablakban álltak, de Niki nem igen figyelt a külvilágra. Más-különben is a Dora szeme élesebb volt.

Most Niki is az ablakába fordult; csakugyan szép kilátás nyílt innen. Elöl a gyepes tér, melyen most a kertészek szorgoskodtak; jobbra széles fasor, amelyen a kutyák szerették követni apát, amidőn olvasgatva föl-alá sétálgotott. Balra a meleg-házak, hol mindig történt valami. Majd ablakot mostak, majd a virág-cserepeket helyezték más-hová, majd meg öntözték. Hátrább ut vezetett le a baromfi-udvarba, hol naponkint kétszer-háromszor etették meg mamának kedves bubosait. Ilyenkor a zaj és sipogás a csukott ablakon is áthallatszott. Legérdekesebb valamennyi között a nagy mező volt túl az árkon. Ez bérbe volt adva Wilder gazdának. Sorban legelészett ott mindenféle állat. Némelykor szarvas-marha, némelykor birka vagy egy-két öreg ló. Már régóta csak lovak legelésztek arra felé s így nem esoda, ha Dorának mindjárt szemébe tűntek az új érkezők.

Ott jöttek: kapaszkodva, egymáson átbukdácsolva. Egy, kettő, három . . . hiába, nem lehetett őket megszámlálni; nagy tömegben hempergöző, guruló, lökdösődő fekete pontok voltak a zöld fűvön. Nehány perczig némán nézték őket a gyerekek.

Kik lehetnek valljon?

Apró medve-bocsok? Már is ez a kérdés forgott a Dora nyelve hegyén; de csak nem mondta ki, mert félt, Niki majd

neveti, mint akkor, hogy a nagy-mamájuknál voltak Londonban és azt kérdezte tőle: nyulak rágták-é le a sáfrányt a kertben?

— Nyulak Londonban! mondá ekkor mély megvetéssel Niki. Milyen gyerek vagy te, Dora!

Dora ezt még nem felejtette el. Ki nem állhatta, ha ilyen hangon mondják neki: »gyerek!« És való-szinűnek tartotta, hogy még jobban fog rajta nevetni, ha azt kérdi: az új vendégek medvék-e?

Ekkor bátyja az ő fönséges, férfias hangján, mint ha az egész idő alatt tudta volna, (pedig nem úgy volt) így szólt:

— Disznók! Egész közönséges, apró fekete malaczkok. Nem látod, hogy kunkorodik föl a farkuk?

— Igen bizony, felelt Dora nagyon csalódva. Most, hogy tudom hogy malaczkok, látom is hogy azok. De azt gondoltam, különösebb állatok. De még nem láttam egész fekete sertést. Valjon mitől fekete?

— Fekete embert, ugy-e, láttál már? volt Niki válasza. Nos, így van ez a sertésnél is.

— De hiszen a fekete emberek feketére vannak festve! A dada mondta, mikor a néger muzsikusoktól féltém. A disznók pedig nem festhetik magukat. De nézd csak, hogy ugornak elő most egymás után! Egy, kettő, három . . . éppen tizenhárman vannak.

— Nem! mondá Niki rövid szünet mul-tán; csak tizenketten vannak.

Dora újra megszámlálta. Nem ment nagyon könnyen, meg köll adni; de megmaradt az állítása mellett.

— Tizenhárman vannak! ismétli.

— Tizenketten vannak, ha mondom! felelt Niki, anélkül, hogy fáradságot vett volna, újra és oly gondosan megszámlálni mint Dora.

II.

— Tizenhárman vannak! ismétlé Dora. Nézd csak Niki: ott kezdjed a számlálást, a mezőnek azon az oldalán, hol a kapu van. Ott hárman állnak egymás mellett. Aztán... ni, most kettő elfutott. Hiába, csak nem tudom őket fenn-szóval megolvasni... egy, kettő, három... tizenhárman vannak, az egész bizonyos.

— S én még biztosabb vagyok, hogy csak tizenketten! felelt Miki.

— Miklós úrfi és Dora kisasszony, jöjjenek uzsonnálni! szölt a dada. Kezd hűvösödni. Az este pedig nem olyan mint a dél, nem szabad tovább az ablakban állani. Léghuzam jár. Még csak az köllene, hogy torok-gyuladást, vagy más efélét is kapjanak!

A testvérek lassan s nem a legnyájasabb arcz-kifejezéssel közeledtek az asztalhoz.

— Olyan illetlen vagy! Sose láttam ilyen konokságot! szölt Dora

— Hogyne volnék konok, mikor tudom, hogy igazam van. Csak nem hazudhatok a kedvedért? volt a Niki válasza, de a Doránál határozottan vigabb hangon.

— Hát én hazudjak a te kedvedért? Tudom, hogy tizenhárman vannak.

— És én tudom, hogy csak tizenketten, vágott vissza Niki, s az egész uzsonna ideje alatt egy szót sem szóltak többet.

Az öreg dadának örülnie köllött volna a szokatlan csöndnek, mert már többször panaszkodott a sok fecsegésről. De most mégsem örült, mert jó szíve volt és rosszul esett neki, hogy a két testvér haragos egymás iránt.

— Vigasztalódjanak kedveseim, szölt. Tizenkettő vagy tizenhárom, ugyan mit határoz? Mondják tizenharmad-félnek s avval vége.

Nehéz volt ezen nem nevetni. Egy kis malacot ketté vágni, hogy vitájukat eldöntésük! Dora össze vonta száját. Ő nem kezdi a kibékülést, s ha nevetne, az kezdetnek lát-szanék. Niki úgy segített magán, hogy fütyülni kezdett, aminek a dada hamarosan végett vetett, kijelentvén, hogy fütyülni nem illik. Ez sem nagyon növelte a Niki jó kedvét: kivált, hogy Dora roppant jámbor arczot öltött, mint ha az ő maga-viselete kifogástalan volna. Mikor mama negyed-óra mulva megtette az ő rendes esti látogatását, észre vette, hogy a gyerek-szobai élet kissé kizök-kent a rendes kerék-vágásból. Mert Niki az egyik sarokban ült olvasást szünelve: s a tőle legtávolabb eső sarokban ült Dora és várt. Mindkét arczocskán pedig olyan kifejezés volt, melyet a mamák de nagyon nem szeretnek. (Végo következik.)

ARANY KALÁSZOK.

»Aki folyvást aggódva nézi a felhőket, annak bevetetlen marad a szántóföldje,« mondja a régi példaszó. Ha valamibe bele akarsz fogni, ne ijedezzel minden lehető. de nem bizonyos akadálytól, hanem elszántan láss dologhoz, a fölmerülő akadályt győzd le, mert a habozó soha sem végez derekas feladatot.

*

Ha módodban van a segély-adás, ne mondd a segély-kérőnek: »Majd meglátom, jöjj holnap.« Ezzel csak hosszabbítod a szenvedőnek kínos óráit, magadat pedig abban a rossz színben tünteted föl, mint ha csak nehéz küzködéssel tudnád magadat jó tette elszánni.

A KIS HALÁSZ ÉS AZ O VENDÉGE.

HALÁSZ-gyerek vagyok én,
Kövér halat fogok én.
S elviszem a nagy városba,
Dül utána a hatoska.

S már most feleletet adj:
Te kis lányka, te ki vagy?
Mi a dolgod, mit művelsz te,
Kosaradban mit emelsz te?

»Kosaramban mi vagyok,
Tudni szeretnéd nagyon?
Hát van abban vörös-hagyma,
Piros paradicsom-alma.

»Vagyon itt só, darabos;
Van paprikám haragos.
S ami kertünkben terem,
Görcsös torma-gyökerem.«

Jaj, be derék, jaj be jó!
Ez mind hal közé való.
A sok fűszer teszi csak
Izletessé a halat!

Hoczi hát a kosárkád,
Keressük a bográcskát,
Gyujtsunk tüzet! A tűz mellett
Jó halászlét főzök neked!

ORRMÁNYOS GARÁZDASÁGAI

vagy

A PÓRUL JÁRT ÓRIÁS.

— Vig állat-mese. —

(Képekkel a 328. és 329. lapokon.)

ÜRELMETLENÜL dobantott oroszlán-
király ő felsége s mér-
gesen csapta le fe-
jéről a koronát.

— Ha még so-
káig tart így, le-
mondok az uralko-
dásról! Szörnyűség! Se nappalom, se éjje-
lem ettől a sok panasztól! Ma még az ebé-
dem is csupa hideg volt.

Biz' ugy az! Egyik panaszos a má-
siknak adta a kilincset és mind-annyian
segítséget kértek.

— Uram király, segíts hamar, mert
különbön elpusztulunk! Valami rettenetes
haramia garázdálkodik szerte az országban,
kifoszt mindenkit, koldusokká tesz! Csinálj
rendet, ha király vagy!

Nem is hiába panaszkodtak a szegény
kárvallottak. Csakugyan egy hatalmas óriás
garázdálkodott szerte az országban, még
pedig annál veszedelmesebben, mivel nem
is gyanakodtak rá. Jámbor képpel járt-kelt
nappal köztük és ki is gondolt volna ros-
szat róla: a szelid, békességes Orrmányos-
ról, a nagy munkabíró elefántról?

Pedig hát mégis csak az volt az igazság,
hogy ő garázdálkodott már jó ideje az
országban.

— Majd bizony! Van eszem, hogy nem
fárasztom magamat munkával, gondolá egy
szép napon. Dolgoznak mások, én majd
elszedem tőlük a készet és uri módon élek.

De, hogy a régi jó híreben és tisztes-
ségében kár ne essék, mindig este indult
rabló portyázásra, akkor is álarcot kötött
a fejére, hogy rá ne ismerjenek, ha vala-
hol véletlenül rajta kapnák. Ajtót, kaput
ugyan hiába csuktak be előtte. Agyarával

lyukat tört a falban és hosszú orrmányá-
val kiszedegette a házakból, amit csak
talált, berakta nagy tarisznyájába és vigan
sétált haza.

Mikor már nagyon felszaporodott a sok
panasz, az oroszlán-
király végre is kifogyott
a türelméből.

— Hallod-e, hűséges szolgám, Majom
zsandár-kapitány! Sokszor dicsekedtél, hogy
ügyes és furfangos vagy. Hát most nekem
iziben derítsd ki, hogy ki az a garázza
haramia? És ha rátaláltál, tüstént fogd fölön
és vezesd királyi színem elé, hogy törvényt
lássak fölötte!

— Bizd rám, felséges uram! Kikutatom
és ide hozom.

Kikutatni csakugyan szerencsésen kiku-
tatta; de hogy fölön fogja, már az kissé
csiklandós dolog volt. Már csak azért is,
mert Majom zsandár-kapitány ur föl sem
ért az Orrmányos fölég. Birni meg már
éppen nem birhatott vele.

— Se baj! Azért mégsem tágitok. Paranc-
solni fogok neki s ő engedelmeskedni tar-
tozik, ha a király nevében szólok.

Reggel tehát beállított Orrmányoshoz,
mikor ez éppen jóízűen szüresölgette a
kávét.

— A törvény nevében! Orrmányos, ezen-
nel foglyomnak nyilvántalal! Kövess!

Orrmányos a füle botját sem mozdította.
Nagyot kortyantott a forró kávéból, aztán
foghegyről felelé:

— Mit fecsegsz, te csöppség? Hogy én
a foglyod vagyok? Próbáld meg csak,
fogj meg!

Erre Majom urnak semmi kedve sem
volt, de a tekintélyét mégis fenn akarta
tartani. Nagyon méltóságosan mondá tehát:

— Elég, ha király ő felsége nevében
szólok. Elejébe foglak vezetni. Tehát moz-
dulj! Egy, kettő . . .

Már biz' azt, hogy »három!« — nem
mondhatta, mert Orrmányos kinyújtotta az
ormányát és forró kávéval úgy nyakon
öntötte a jeles zsandár-kapitányt, hogy ez
hatot is bukfczezett hátra felé. Mikor
végre föltápázkodott, úgy elinalt, hogy

meg sem állt a királyi palotáig. Ormányos pedig nevetve nézett utána.

— Szívesen látlak máskor is egy kis kávéra. Otthon pedig megmondhatod, hogy Ormányos azt teszi, ami neki tetszik és nem fél senkitől, semmitől.

Hüségesen jelentette is Majom kapitány ur mindezt az oroszlán királynak. Ő felsége rettentő haragra lobbant.

— El kell fogni a vakmerőt! Meg kell kötözni, élembe kell hozni!

Parancsolni könnyű, de a parancsot teljesíteni néha bajos. Most is megvolt a parancs, de nem akadt, aki végre hajtsa.

— Ki merne bele kötni abba az óriásba? mondogatták. Egyikünk sem bír vele.

Dult-fult a király, mert biz' ő maga sem mert volna szembe szállni a garázda Ormányossal. De a furfangos Majom zsandárkapitány, aki nem egy-könnyen tudta elfelejteni a nyakába kapott forró kávé-früstitököt, így szólt:

— Többet ésszel, mint erővel, felséges uram. Jőjjön velem egy csapat erős legény jó erős kötelekkel. Megmutatom, hogy mégis bedugjuk Ormányost a kóterbe.

Kirendelte az oroszlán-király a legerősebb legényeket, az orr-szarvut, tigrist, medvét s még sokat mást, sőt maga is velök ment. Vittek köteleket akkorákat, hogy még hajót is lehetett volna velök vontatni; csak azt nem tudták, hogyan kötözzék meg Ormányost, ha — nem áll kötélnek?

— Nem fogjuk ám kérdezni, szólt a boszú-lihegő Majom kapitány. Majd én megyek előre és meglesem, mikor álmra hajtja a fejét ez a gonosz haramia. Akkor ovatosan és gyorsan rácsavarjuk a köteleket és mire fölébred, már a hatalmunkban lesz.

A terv remekül sikerült. Ormányos, amint a nagy melegben egy fa árnyékában szunyokált, egyszerre csak azt érezte, hogy valaki csiklándozza a lábát, a nyakát, ormányát.

— Ejnye, kicsoda micsoda alkalmatlankodik itt? dörmögte álmosan. Mindjárt agyon-taposom.

— De csak úgy, ha lehet, bömbölte dühösen oroszlán-király ő felsége. Mars be a dutyiba, majd törvényt látok fölötted!

Kapalózott Ormányos, de hiába. A kötelek nagyon erősek voltak. Akarta, nem akarta: meg köllött indulnia, mert hát sok apróság még az óriáson is győz. Elöl a medve, tigris, orr-szarvu, zebra huzták, hátul még többen tolták s még az oroszlán is neki feszítette a vállát, a szarvas pedig az agancsaival meg-megbökdöste, ha Ormányos néha nagyon megvetette a lábát. Így aztán nagy bajjal és erőlködéssel, de végre mégis csak bevonszolták a börtönbe s Majom ur kár-örvendve mondá:

— Így ni! Ugy-e, most már nem hetvenkedel? Nem vagy többé a hatalmas Ormányos ur, hanem csak silány rab. Mindjárt rád is kötöm a számot. Ezentul csak numero 64 leszel.

Röstelte Ormányos, hogy így kifogtak rajta. Ugy tett, mint ha bele nyugodnék a sorsába. De alig hogy leoldották róla a köteleket, hirtelen neki rontott az ajtnak, kidöntötte és ill' a berek!... úgy eliramodott, hogy szinte porzott az ut utána.

Nagyon elszontyolodott az oroszlán-király.

— Mind hiába, nem birunk vele! Csuffá tett és most nevet.

— Még nincs vége a nótának, szólt Majom ur. Magam is amondó vagyok, hogy erővel nem birunk vele. De az erőn győz az ész. Teszek róla, hogy ne sokáig nevetessen. Csak pár napi szabadságot kérek.

Megkapta, el is ment s jó ideig oda maradt. Mikor végre vissza került, elégedetten jelenté:

— Nem nevet többé Ormányos, garázdálkodni sem fog többé.

És igaz volt, amit mondott. Mert mit tett a furfangos? Ujra megleste álmában Ormányost és ormányára meg a farkára csengőt kötött, oly ügyesen és erősen, hogy azt ugyan soha többé senki sem vehette le.

Dühöngött Ormányos, de hasztalan. Valamerre járt, már messziről elárulta a csengők csilingelése, mindjárt nagy sokaság futott össze s kiáltotta:

— Itt a tolvaj, haramia! Vigyázzunk, hová megy, mit akar?

Már ezt a csufságot nem bírta ki Orrmányos sokáig. Elbujdosott a rengeteg sűrűjébe és ott éldelgelt busan és szűkölködve.

— Rossz vége lett, dörmögte gyakorta. Se tisztesség, se haszon! Ha, mint régen, jóra fordítom nagy erőmet, becsületben élnék most is; így pedig megcsufolt, kitaszított bujdosó vagyok!

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LI. köt. 19-ik számában közölt kép-rejtvény megfejtése:

Csáva, gyáva, Jáva, káva, láva, páva, Száva.

Helyesen fejtették meg: Török Adolf, Harkányi Sándor, Schwarz Magda, Matuska Miklós, Mandel Ibolyka és Mihály, Berényi Irmuska, Kövesi Rudi, Patterson Margit és Orsolya, Strasser József, Dobrovits Margit, Magyar Árpád (részben), Herezeg Ilonka és Albert, Kremzír Alice, Edith, Alma és Ernő, Lipták Irénke, Barkóczy István és György, Stiegler Lajos, Esterházy Erzsébetke (részben), Luczenbacher Ada, ifj. Jákó János, Sternberg Anna, Diémár Kálmán, Számek Klementina, Bakó Gizike (magad írj! *F. b.*), Katz Zoltán, Haasz Anna és Mariska, Krivány Laci és Dini, Hrebenda Anna, Rátz Ottó, Heller László, Okolicsányi Marcsa, Benkó Jenő, Clark Nellike, Szöllősy Adrienne és Marietta, Hovay Lajos, Graner Stefi és Márta, Ruffy Paula, Rakovszky Zsófia, Draskóczy Lajos, Gervay Mariska, Erzsike és Mike, Bolyó Pálma és Károly, Virághalmi Juliska (cseruzás írást csak oly esetben nézek el, ha betegség miatt történik. *F. b.*), Gayer Jóska, Aranyossy Aranka és Pista, Heszke Irmus, Schomann Józsika, Nékám István és Ervin, Lám Miczi és Nelli, Szigeti Irén, Pilz Erika és Felice, Freyler Editke, Szarvady Jenő, Büttner Irmuska, Seethal Elza (mért nem magad fejezted be levélkédet? *F. b.*) Nagy Ilonka, Grubits Mariska, Glück Erzsike, Alexy Elza, Mérey Ágosta, Bogyay Ernő (azt kérde: »Hát a Máva?« Én meg azt kérde: mi az a »Máva?« Szívesen veszem, ha felvilágosítasz. *F. b.*), Marczali Bözse és Póli, Záborszky Mariska és Dezső, Angyal Irma, Dalmady Irénke, Lukács Nándor, Irinyi Szaboles és Csaba, Jacobovits Antal, Koronhály Zoltán, Novák Pisti és Gyuri (nem tudtok még magatok írni? *F. b.*), Glückseel Irénke, Vadas Zoltán, Pécs Mariska, Nyáry Ida, Kaszás Ernő, Luchkovicz Imre (jövőre több gondot fordíts a leveled külsejére! *F. b.*), Botka Andor és Lajos, Kazy Livia, Szent-Ivány

Carla, Andreánszky István, Pávai-Vajna Gabriella, Kleinschuitz Mariska (a szerencse olyan szeszélyes, hogy rendszeren azt kerüli leginkább, aki legjobban áhítja. *F. b.*), Lenck Emil, ifj. Körösi Károly, Piller Géza, Vágó János, Schwarcz József és Béla, Fiedler Alexa, Gál Ilona és Ödön, Müller Henrika, Seidler Ida és Gizella, Kramer Sándor (részben), Badiny Gyula, Szalzbberger Lujza, Graeff Paula és Márta, Wohl Margit (megfejtések beküldésére teljesen elégséges a levelező lap. *F. b.*), Kreibik Sándor, Szitányi Matild, Fazekas Ida és Piroska, Jurkovich Erzsike, Przybilla Jenő, Fischl Izabella, Móser Margit, Krausz Hajnalka (nagyobb és olvashatóbb betűt ved! *F. b.*), Szilasi Rózsa, ifj. Boróczy Lajos, Fáy Erzsé.

A jutalom kísorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Alexy Elza, Nagybányán*, kinek a jutalom-könyvet (*»Tannenburgi Róza.«* írta *Schmid Kristóf*, átdolgozta *Donászy Ferencz*, hat színes képpel, szép vászonkötésben) a kiadóhivatal megküldi.

*

A »Kis Lap« LI. köt. 18-ik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Marczali Bözse és Póli, Krausz Hajnalka, Nyáry Ida, Novák Pisti és Gyuri (magatok irjatok! *F. b.*), Simon Béla (részben), Salzbberger Lujza, Kramer Sándor.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Patterson testy. Ez úttal a véletlen igazán szeretetre méltó volt. A *csáva* = annyi mint *cseresznye sajtár*. (A timár ennek a fa-edénynek maró folyadékában eszerzi a nyers bőrt). — **Seidler Ida és Gizella.** Hiányzó számok megküldése dolgában nem hozzám, hanem a *kiadó-hivatalhoz* kell fordulnotok. De az nem értené meg kívánságokat abból, amit nekem írtatok, hogy: a *Titkos pajtások* »kezdését« adjam nektek. Azt kell megírnotok, hogy a »Kis Lap«-nak mely számait kívánjátok? Mivel pedig azt értem soraitokból, hogy új előfizetők vagytok, tehát ide jegyzem hogy a *Titkos pajtások* elbeszélés (nem mese) még a múlt évnegyedben, az 51-dik kötet 8-dik számában kezdődött. Most már tehát vessétek ki, mely számokra van szükségetek, s a számok pontos följegyzésével forduljatok a »Kis Lap« kiadó-hivatalához. — **Szépe Dezső.** Ervin bátyád rajza igazán kitűnő. Annál kitűnőbb, mivel rajz-oktatásban még nem is volt része. Már annyi bizonyosnak mondható, hogy belőle jeles művész válik, ha szorgalma nem lankad. — **Török Adolf.** Leveledben kettőt nem értek: egy az, hogy a bélyeg (Budapest, főposta) rá van ütve, de mentesítő levéljegy nincs rajta; továbbá, hogy érette pótlékot nem köllött fizetnem; s végül, mivel a saját olvasható név-aláírásod ki van törölve s helyébe idegen kézzel kuszán van oda kanyarítva. A másik leveled is megjött; de az kívül-belől rendes. Magyarázd meg nekem, mik

ezek és hogyan történtek? — **Kazy Livia.** Hogy ne volna? Sőt már egy kedves unoka csicseregésében is gyönyörködik. — **Dobóczy Mariska.** Az esetkét oly kedves egyszerűséggel irtad le, hogy szívesen közlöm. Persze, képpel mulatságosabb volna. — **Benkó Jenő.** Ha *ahhoz járulsz hozzá,* hogy egy könyv kölesönképen sok kézen fordul meg: nem igen bizonyítod az irodalom-pártolást. Tehetős ismerőseid, barátaid körében inkább oda hass, hogy módjával, ők is vegyenek könyvet. — **Ilosvay Lajos.** A neved *y*-a helyébe véletlenül csuszott oda az *i.* De ez az *i* épp oly kevésé nemtelenítő, mint amilyen nemesítő az *y.* Am azért helyes a te hő felbuzdulásod neved ősisége mellett, mert az Ilosvayak csakugyan a legrégebb s legderekből honi családok közé tartoznak s vitézül gyámolították a halhatatlan Rákóczyt, aki bizony egy-egy oklevelen szintén csak *i*-vel iratkozik. A nagy Teleki József s Apafin kívül még sok *i*-bötös disze van Magyarhonnak. S azok szintén mind ősi névvel díceskednek. Leveledet *Forgó bácsinak* czimezd. — **Draskóczy Lajos.** Rég okozott nekem levél akkora örömet, mint a tied. Igaz, hogy, mint mondod, már »vén« vagy; amit csak olyképp fogadok el, hogy simábban tudod magad kifejezni, mint apróbb olvasó társaid. Nincs is nekem kedvesebb elégtételelem mint az, hogy ha olvashatom az én hibeim hálálkodó elismerését mind azért, ami tanulságosat és szórakoztatót nyújtott nekik a »Kis Lap« s hogy ez a 26 éves gyermek-újság az ő 52 kötetével (már magában is egy kis könyvtár) bizalmas barátjává lett számtalan magyar családnak, melyeknek már ugy szólván második nemzedékét nevelem, mert sok oly szülék látogatnak el hozzám gyermekeikkel, akik maguk is mint kicsi lányok, fiúk járultak elibém. Szinte kíváncsivá tettél rá, hogyan is színeztél ki a későbbi (színezetlen) kötetek címlapjait. Kérdéseidre rátérve: »*röviddel ezélt*« helyesen van mondva (magam is élek ezzel az alakkal) »*vetekszik*« (vetekedik h.) szintén magyaros. Ezt a formát azonban: »*nem-é elment*«, sokan vitatják jeles magyar írók, mint Gyulay Pál és Beöthy Zsolt. De én sűrűn hallottam így a nép ajkáról, amint te közlöd s ezért bátran használhatod, mert nyelv tekintetében valamennyünk fölött bíróként a nép áll. Külön soraidat a kiadó-hivatalnak átszolgáltattam, mely kérdéseidre válaszolni fog. Épp az Athenaeum, a »Kis Lap« kiadója: kiadója egyszermind a magyarra fordított Hoffmann Ferencz-féle elbeszéléseknek. Ami a tudakolt forrást illeti, az, ha idegen, többnyire angol, ami meg is van említve. A többi honi termék. — *Több levélről a jövő számban.*

JÓ SZÍV.

A »Kis Lap« fönnállása óta, már sok ezer forintot gyűjtöttem ugy nemzeti, mint fele-

baráti czélokra: de soha erre föl nem szólítottalak, mert oly természetesnek tartottam mindig, hogy akinek telik s szíve melegen érez: filléreiből lelkesen áldoz a haza s az ember-szeretet oltárán.

De ez egyszer hozzátok fordulok; a ti könyörületes tiszta, gyermeki szivetekhez fordulok közvetlen.

Ismerek egy kicsi családot, mely valamikor jobb napokat látott, de amelyre egy idő óta nehezen súlyosodnak rá a sors csapásai. S ezt is az Isten határozatába való aláztatossággal vennék, ha egyetlen gyermekök, egy két éves baba, nem volna kifeszítve egy vas-lemezre. Az ártatlan kis teremtés gerincz-oszlopának több csigolyája van gyuladásban csaknem születése óta, amely végből kötelékkel van oda csatolva ahhoz a vas-lemezhez, mert más módját az orvoslásnak nem ismeri a tudomány, gyermek-kórházba pedig az ilyen beteg, aki *szakadatlan* ápolásra és figyelemre szorul, be nem fogadhatnak, mert kárát valaná a többi kis szenvedő. Mig az apa silány fizetésű hivatalban dolgozik, az édes anya már-már a kimerülésig szorgoskodik az ő drága lánykája körül. Csak az anyai szeretetből meríti az erőt s oda adó türelmet, hogy bírja, hogy eddig birta. De testi, pénzbeli erővel már nem győzi.

A kinlódó gyermek s édes anyja nevében fordulok tehát hű kis olvasóim közül azokhoz, akiket a kedvező sors a jólét kényelmében részeltet. Adjatok! Nem sokat kérek. Csak a fölösleget valamicskét. A sok kicsi sokra megy. S mily édes öröm s boldogító jutalom lesz mindnyájatokra nézve, ha egy napon azt fogom hirtékül adhatni: a mi kis betegünk felgyógyult!

Nagyon természetes, hogy tartozó gyöngédségből ugy a szülék, mint a mi kis szenvedőnk nevét elhallgatom előttetek.

De tudója a könyörülő Isten, aki a ti szivetekben szólamlík meg, és tudom én.

Forgó bácsi.

A beteg babának:

	frt.	kr.
Kiss Erzsike	—	50